

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน

ฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตร

ประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา

Problems and Solutions of Academic Administration in Pedagogical Training Schools of Graduate Diploma in Teaching Profession Students, Nakhonratchasima College.

วิรัตน์ ตู้จำรงค์*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษา หลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา กลุ่มเป้าหมายเป็นนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา ปี 2555 จำนวน 58 คน เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น สถิติที่ใช้เคราะห์ข้อมูลได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัย ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ การนิเทศภายในสถานศึกษา ปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ด้านแหล่งเรียนรู้ ส่วนแนวทางแก้ไขพบว่า ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรมีการวางแผนนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่ชัดเจน และให้ผู้รับการนิเทศนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง ควรมีสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศและลงเสริมให้ครุ�ีความรู้ความเข้าใจ มีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ

คำสำคัญ : การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน / การฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู

Abstract

This research aims to study the problems and solutions of academic administration in Pedagogical Training Schools of Graduate Diploma in Teaching Profession Students, Nakhonratchasima College. The target group are 58 students of Diploma in teaching profession of Nakhonratchasima College of the academic year 2012. The tool to be used is the questionnaire and the statistics used in data analysis were percentage, mean and standard deviation.

The result of this research is found that academic administration problems in Pedagogical Training Schools in overall averages were moderate ($\bar{x} = 3.04$) with standard deviation (S.D. = 2.30). The highest problem is about the supervision in the academies ($\bar{x} = 3.30$) with standard deviation (S.D. = 2.26), and the lowest average in the learning center ($\bar{x} = 2.59$) with standard deviation (S.D. = 2.38). The solutions of the Academy Supervision found there should be the clear plan, monitoring and explicit evaluation so that the ones who were supervised can bring the gained knowledge to improve their learning and teaching seriously. Moreover, there should be the tools for supervision and encourage teachers have a deep understanding with the attitudes toward the supervision.

Keywords : Academic administration in Pedagogical Training School/Teaching Profession Students

* อาจารย์ประจำบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนครราชสีมา

บทนำ

ปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครุของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครุ วิทยาลัยนราธิวาสราชนครินทร์

การบริหารงานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญที่สุดของการบริหารการศึกษาไม่ว่าจะเป็นสถานศึกษาประเภทใด มาตรฐานและความภาพของสถานศึกษาจะพิจารณาได้จากผลงานทางวิชาการงานบริหารงานวิชาการมีขอบข่าย ดังนี้ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาการพัฒนาระบวนการเรียนการสอนการวัดและประเมินผลการศึกษา การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การพัฒนาแหล่งการเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะนำและการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน สถานศึกษาการล่งเลริมด้านความรู้ด้านวิชาการ การประลองความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น และการล่งเลริมสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กร หน่วยงานและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ระดับสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำเป็นต้องวางแผนทักษะชีวิต ความสามารถ ความฉลาดทางอารมณ์ บุคลิกภาพ ความคิด และพฤติกรรมของบุคคลตั้งแต่เด็ก แต่ปัญหาการจัดการเรียน การสอนของสถานศึกษา ขาดบุคลากร อาคารสถานที่ อุปกรณ์การเรียน รวมทั้งการประสานงานของโรงเรียน กับชุมชนขาดประสิทธิภาพไม่ประสบผลสำเร็จเท่าที่ควร หลักการบริหารงานราชการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนได้มีการกำหนดภารกิจ ผลผลิตและผลลัพธ์ของการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน ซึ่งผู้บริหารโรงเรียน มีอำนาจในการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ตามความเหมาะสมและความจำเป็นของแต่ละโรงเรียน ที่จะทำให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุด

จากหลักการดังกล่าวผู้บริหารโรงเรียนและครูอาจารย์จึงมีบทบาทสำคัญในการรับผิดชอบตั้งแต่ ขั้นตอนการวางแผนมีส่วนร่วมบริหารจัดการและรายงานผลโดยมุ่งเน้นผลสำเร็จของงานอย่างมีคุณภาพ ต้องประกอบด้วยการบริหารจัดการด้านวิชาการต้องมีความโดยเด่นการบริหารด้านบุคคลโดยการพัฒนาครุ ให้มีความรู้ความสามารถด้านการสอน การบริหารจัดการของผู้นำ มีผู้นำที่เป็นมืออาชีพ มีวิสัยทัคณ์ และมีงบประมาณสนับสนุนอย่างเหมาะสม

การพัฒนาศักยภาพการบริหารงานด้านวิชาการโรงเรียนมีความสำคัญอย่างมากเพื่อมุ่งให้กิจการ ดำเนินการอยู่ได้ไม่เกิดความล้มเหลว เป็นที่ไว้วางใจแก่ผู้ปกครองชุมชนรวมทั้งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพราะว่า ระบบการบริหารงานที่ผ่านมาให้ความสำคัญกับปัจจัยนำเข้ามากกว่าผลผลิตส่วนการบริหารงานวิชาการ เป็นการทำงานที่ผสมผสานระหว่างการวางแผนการดำเนินงาน การติดตาม ประเมิน และทบทวนผลงาน ความสำเร็จการบริหารวิชาการอยู่ที่ผลผลิตและผลลัพธ์คือ ผลผลิตเป็นการตอบคำถามว่าได้อะไรจากการ ดำเนินงานสำหรับโรงเรียน ผลลัพธ์คือ นักเรียนที่จบการศึกษาแล้วมีคุณภาพจะนำไปใช้ประโยชน์กับชีวิต คือ ผู้ปกครองชุมชน ลังคม และประเทคโนโลยี

จากรสภาพปัจจุบันสถานศึกษาทั้งของรัฐและเอกชนเป็นหน่วยงานที่มีความพร้อมในด้านการบริหาร จัดการศึกษาค่อนข้างสูง แต่ในขณะเดียวกันยังมีสถานศึกษาทั้งของภาครัฐและเอกชนจำนวนมากในพื้นที่ชนบท ที่ห่างไกลจำนวนมากไม่มีความเข้มแข็งพอที่จะบริหารจัดการให้มีคุณภาพได้เนื่องจากมีเหตุปัจจัยหลายด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

จากเหตุผลและความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และเป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาปรับปรุงแก้ไขปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียน และการนิเทศการสอนให้มีประสิทธิภาพต่อไป

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา

วิธีดำเนินการวิจัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 58 คน

วิธีดำเนินการ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ดำเนินการศึกษาในปีการศึกษา 2555

กลุ่มเป้าหมายในการประเมินครั้งนี้ ได้แก่ นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา ปีการศึกษา 2555 จำนวน 58 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

1. การสร้างเครื่องมือ การศึกษารั้งนี้ผู้ศึกษาได้มีขั้นตอนการจัดทำเครื่องมือดังนี้

- 1.1 ศึกษาเอกสารหลักการแนวคิดทดลอง ตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- 1.2 กำหนดกรอบแนวคิด
- 1.3 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย
- 1.4 กำหนดวัตถุประสงค์
- 1.5 สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบให้ข้อเสนอแนะปรับปรุงแก้ไข
- 1.6 ทดลองใช้ (Try out) และปรับปรุงเครื่องมือ เก็บรวบรวมข้อมูล
- 1.7 ตรวจสอบ วิเคราะห์และแปลผลข้อมูล
- 1.8 สรุปอภิรายและรายงานผล

2. รูปแบบการศึกษา เป็นการศึกษาเชิงสำรวจ

3. โครงสร้างและลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) สอบถามรายละเอียด เกี่ยวกับ เพศ อายุ การศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และอายุราชการ

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการโรงเรียน มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) แบ่งเป็น 5 ระดับ เกี่ยวกับปัญหาการบริหารงานวิชาการ 7 ด้าน คือ

1. หลักสูตร การนำหลักสูตรไปใช้
2. การเรียนการสอน
3. การพัฒนาสื่อเทคโนโลยี
4. การวัดประเมินผล
5. แหล่งเรียนรู้
6. การนิเทศภายในสถานศึกษา
7. ประชุมอบรมสัมมนา

ตอนที่ 3 เป็นคำานบประมาณ ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และแนวทางแก้ไข การบริหารงานวิชาการโรงเรียน

4. คุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยนำเครื่องมือที่สร้างขึ้นเสนอผู้เชี่ยวชาญ ให้ข้อเสนอแนะ ผู้วิจัยปรับปรุงแก้ไขแล้วนำเครื่องมือไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (IOC) ได้ค่า IOC รายข้ออยู่ระหว่าง 0.60-0.80 จากนั้นดำเนินการแก้ไขปรับปรุงเครื่องมือตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญแล้วจัดทำเครื่องมือเพื่อไปทดลองใช้ในโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนต่อไปนี้

ส่งแบบสอบถามไปให้นักศึกษาทางไปรษณีย์ที่โรงเรียนนักศึกษาฝึกประสบการณ์วิชาชีพครู เพื่อแจกแบบสอบถามให้นักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูที่เป็นกลุ่มเป้าหมายพร้อมกับนัดหมายการส่งแบบสอบถามคืน

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บแบบสอบถามได้ครบถ้วน จำนวน 58 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวมรวมได้ผู้วิจัยได้ไปวิเคราะห์ตรวจสอบความสมบูรณ์ ของคำตอบในแบบสอบถามจากเครื่องมือที่เก็บรวบรวมได้ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

ข้อมูลตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ
ข้อมูลตอนที่ 2 ปัญหาการบริหารงานวิชาการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

ข้อมูลตอนที่ 3 แนวทางแก้ไขปัญหาวิเคราะห์ข้อมูลโดยลังเคราะห์เนื้อหาการตอบแบบสอบถามปลายเปิด เกี่ยวกับข้อเสนอแนะและวิธีการแก้ไขทุกด้านตามกรอบแนวทางคิด

สรุปผลการวิจัย

จากการวิจัยปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนผึกประสบการณ์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนគរ鲹າສີມາ สรุปได้ดังนี้

สถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม มากที่สุด เพศหญิง ร้อยละ 62.06 อายุ 26-30 ปี ร้อยละ 44.82 ระดับการศึกษาปริญญาตรี ร้อยละ 91.37 ระยะเวลาการสอน 1-5 ปี ร้อยละ 60.34 ตำแหน่ง ครุผู้สอน ร้อยละ 94.82

ปัญหาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา ภาพรวม ค่าเฉลี่ยปัญหาในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง รายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา รายการที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด ด้านแหล่งเรียนรู้

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง รายการปัญหาที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด วางแผนแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง รายการที่มีปัญหาค่าเฉลี่ยต่ำสุด มีสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศภายในอย่างเพียงพอ

แนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์วิชาชีพครูของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ควรมีการวางแผนและแต่งตั้งคณะกรรมการนิเทศ ติดตามและประเมินผลที่ชัดเจนและต่อเนื่อง และให้ผู้รับการนิเทศนำความรู้ที่ได้ไปพัฒนาการเรียนการสอนอย่างจริงจัง รวมถึงมีเครื่องมือสำหรับการนิเทศและส่งเสริมให้ครุภักดีมีเจตคติที่ดีต่อการนิเทศ

อภิปรายและข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาปัญหาและแนวทางแก้ไขการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนฝึกประสบการณ์ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู วิทยาลัยนครราชสีมา มีประเด็นอภิปรายดังนี้

ปัญหาการบริหารงานวิชาการ ภาพรวมและในรายประเด็นมีค่าเฉลี่ยในแต่ละด้านอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการ เกี่ยวกับงานทุกชนิดในสถานศึกษาเป็นส่วนหนึ่งของ การบริหารการศึกษาที่ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง สำหรับงานด้านอื่น ๆ แม้มีความสำคัญ เป็นเพียงส่วนหนึ่งส่วนใดก็ตาม ที่สำคัญที่สุดเป็นงานหลักหรือเป็นภารกิจ หลักของสถานศึกษาที่ต้องดำเนินการ และได้กำหนดขอบเขตงานวิชาการของโรงเรียนไว้หลายด้าน ได้แก่ การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา การพัฒนากระบวนการเรียน การสอน ด้านสื่อและเทคโนโลยี ด้านการวัด และประเมินผล ด้านแหล่งเรียนรู้ ด้านนิเทศภายในสถานศึกษาด้านการประชุมอบรมทางวิชาการ การวิจัย เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การแนะนำการศึกษา การพัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การส่งเสริมความรู้ด้านวิชาการแก่ชุมชน การประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาอื่น และการส่งเสริมสนับสนุนงาน วิชาการแก่ครุภัติ หน่วยงานและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และงานวิจัย ของ ดวงชนก ลันดา (2554) ชำนาญ ทั่วมงคล (2550) ยินยอม สุขเกษม (2552) ดาว สรวณเกิดพล (2550) พิกุล ยอดสวัสดิ์ (2548) ได้ศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ผลการวิจัยคล้ายคลึงกันคือ ปัญหาการบริหารงานวิชาการโดยรวม และรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการนิเทศภายในสถานศึกษา ภาพรวม ค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากการบริหารงานวิชาการภายในเพื่อนำข้อมูลมาวางแผนการนิเทศจัดทำสื่อและเครื่องมือสำหรับการนิเทศ ประเมินผลการนิเทศเพื่อนำข้อมูลไปปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สอดคล้องกับกระทรวงศึกษาธิการ (2546) ระบุไว้ด้วยกันว่าการนิเทศเป็นการบริหารงานเพื่อพัฒนาผู้เรียน ให้มีคุณสมบัติอันพึงประสงค์ตามความคาดหวังของหลักสูตร ชุมชน ลังคมสถานศึกษาและผู้เรียนเพื่อเป็นงาน ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมทุกชนิดในสถานศึกษาโดยเฉพาะการปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ให้ได้ผลดีและ

มีประสิทธิผลเกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน อีกทั้งเป็นการช่วยพัฒนางานวิชาการ ซึ่งการนิเทศเป็นเครื่องมืออย่างหนึ่งที่ผู้บริหารใช้พัฒนางานวิชาการของสถานศึกษา เป็นการพัฒนางานในหน้าที่ รับผิดชอบในลักษณะของเพื่อนช่วยเพื่อนช่วยเหลือให้คำแนะนำในเรื่องการบริหารโครงการสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ และงานวิจัยของ ดวงชนก ลันดา (2554) นำเสนอยุทธ์ (2550) ศึกษาสภาพปัญหาการบริหารงานวิชาการ ในโรงเรียนผลการวิจัยกล้ายกันว่า ปัญหาด้านการนิเทศภายในสถานศึกษายอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีความเกี่ยวข้องกับประสิทธิภาพและส่งเสริมการบริหารงานวิชาการที่ประสบผลลัพธ์
2. สถานศึกษา ครุ และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง รวมทั้งผู้ที่สนใจ ควรศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาที่มีคุณภาพ
3. ควรศึกษาความพึงพอใจการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา
4. ควรศึกษาบทบาท หน้าที่ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : องค์กรรับส่งสินค้าและสัดส่วนที่ (ร.ส.พ.).
- กมล ภู่ประเสริฐ. (2544). การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บริษัททิปฯ.
- นำสูญ ทั่วมงคล. (2550). ปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกิจกรรมพัฒนา ลักษณะดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาระดับเขต 1. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ดวง สุวรรณเกิดผล. (2550). สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามแนวปฏิรูปการศึกษา ของ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ลักษณะดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 2. <http://thesis.rnu.ac.th//thesis.php?=>315>. (22 สิงหาคม 2556).
- ดวงชนก ลันดา. (2554). การบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดชัยภูมิ. ลักษณะบริหารงานการศึกษาพิเศษ ดำเนินงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ.
- ปริยาพร วงศ์อนุตโรจน์. (2544). หลักการบริหารโรงเรียน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช.
- พิกุล ยอดสวัสดิ์. (2548). การศึกษาสภาพและปัญหาการดำเนินงานวิชาการของผู้บริหารและสถานศึกษา ขั้นพื้นฐาน ลักษณะดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาฉะเชิงเทรา เขต 1. ลักษณะบริการและเทคโนโลยี สารสนเทศ มหาวิทยาลัยราชภัฏราชบูรณะ.
- ยินยอม สุขเกษม. (255). สภาพปัญหาและประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในผืน ลักษณะดำเนินงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย นครพนม.
- รุ่ว ภู่สาระ และ จันทร์นี สงวนนาม. (2545). การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : บุ๊กพอยท์. ลักษณะคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางการจัดการเรียนรู้ ตามหลักสูตร แกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ฉบับปรับปรุง). กรุงเทพฯ : สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา.